

# ISH

ISH  
brengt de  
straat naar  
het theater



# JAAARVERSLAG 2023

# INHOUDS OPGAVE



<b>INLEIDING</b>	<b>3</b>
<b>ISH DANCE</b>	<b>4</b>
<b>ISH TALENT</b>	<b>10</b>
<b>ISH ACADEMY</b>	<b>14</b>
<b>ISH COMMUNITY</b>	<b>16</b>
<b>MARKETING EN COMMUNICATIE</b>	<b>18</b>
<b>POSITIE IN HET VELD</b>	<b>20</b>
<b>PERSONEEL EN ORGANISATIE</b>	<b>21</b>
<b>DE DRIE CODES</b>	<b>22</b>
<b>FINANCIËN</b>	<b>23</b>
<b>TOEKOMST</b>	<b>25</b>

# INLEIDING

Het jaar 2023 was een positief jaar voor ISH. Met de pandemie definitief achter ons, heeft ISH in 2023 laten zien dat de organisatie een belangrijke positie het inneemt in het Nederlandse kunstenveld, zowel qua volume en kwaliteit van de artistieke producties als qua bereik van publiek en deelnemers. ISH heeft zich daarmee helder gepositioneerd voor de komende kunstenplanperiode.

In 2023 wist ISH maar liefst ruim 45.000 bezoekers te trekken met verschillende producties. De voorstelling Dorian, een co-productie met Het Nationale Ballet, werd door de Volkskrant zelfs uitgeroepen tot de beste dansvoorstelling van het seizoen. We waren trots dat ISH door NRC werd uitgeroepen tot beste gezelschap in seizoen 2022/2023.

Een cruciale ontwikkeling was dat we in Amsterdam Nieuw-West een eigen studio openen, Podium Lely. Daar ging de ISH Academy van start met een uitgebreid educatieprogramma. Ook vond hier het eerste Open Podium plaats, als onderdeel van de pijler ISH Community. Tenslotte boden we in Podium Lely onder de pijler ISH Talent ook kansen aan een grote groep getalenteerde nieuwe makers.

# 1. ISH DANCE

Onder de pijler ISH Dance produceert ISH dansvoorstellingen. In 2023 speelde ISH in totaal 95 voorstellingen, waarmee zij meer dan 45.000 bezoekers trok. In samenwerking met vaste samenwerkingspartners Meervaart, Carré en DeLaMar en theaters door heel Nederland, trekken we met onze voorstellingen een jong, breed en cultureel divers publiek.



# FTBLL

De grotezaalvoorstelling **FTBLL - Can you kick it** van artistiek leider en choreograaf Marco Gerris ging in mei 2022 bij coproductietheaters Meervaart, Parkstad Limburg en Carré in première, en ging van januari tot en met maart 2023 op tournee door Nederland. De cast, bestaande uit nationale en internationale toptalenten op het gebied van breaking, freestyle voetbal en straatvoetbal, leverde een magistrale prestatie. Met een uitgekende marketingcampagne - in samenwerking met de KNVB en Youtubester Touzani - wist ISH door heel Nederland een groot publiek van jonge mensen en families te bereiken, waarvan velen eerder nog niet in het theater waren geweest. De *Meet & Greet* met de castleden na afloop van de voorstelling was een groot succes. Deze inzet had duidelijk invloed op de resultaten: we verkochten 11.587 tickets voor 27 voorstellingen, en haalden daarmee gemiddeld 60% zaalbezetting, inclusief een uitverkocht Carré. Een uitstekend resultaat voor een tournee langs de grote zalen in Nederland. De voorstelling werd door publiek in diverse theaters goed gewaardeerd met gemiddeld een 8,4.

“Alle campagnes rondom de voorstelling vond ik effectief. De video met TouzaniTV was ook erg leuk en ik denk dat het hielp dat er vrij snel werd genoemd dat het ook te zien was in de theaters. Op de avond zelf merkte je dat de Meet & Greet erg leuk was en dat er daardoor misschien meer hype werd gecreëerd online voor de volgende voorstelling.” — **Een van de theaters uit de tour over de marketinginzet.**

“Supermooie familievoorstelling. ISH brengt dans echt naar de jongeren toe.” — **Een bezoeker aan FTBLL**

## Watch

— [Touzani video](#)

— [Trailer](#)





# DORIAN

In april 2023 vond de grotezaalproductie **Dorian** plaats- een coproductie met Het Nationale Ballet, geïnspireerd op *The Picture of Dorian Gray* van Oscar Wilde. Deze derde samenwerking tussen Marco Gerris en artistiek leider en choreograaf Ernst Meisner van de Junior Company van het Nationale Ballet was bij zowel pers als bezoekers een succes. Door de lovende recensies en een gerichte marketingcampagne, verkochten de eerste vijf voorstellingen in het

Muziektheater uit. Daarmee zetten wij de toon van de rest van de tournee. We verkochten in totaal 20.440 kaarten voor 25 voorstellingen en realiseerden een bezettingsgraad van 87% over de gehele tournee. Het enthousiasme van het publiek bleek uit de opvallend hoge waardering van een 9,2 van bezoekers aan de voorstellingen in het Muziektheater. Ook trok de voorstelling hier 40 % nieuwe bezoekers.

“De voorstelling deed het heel goed in vergelijking met andere dansvoorstellingen in ons theater. Het was uitverkocht. In totaal stonden er in seizoen 22/23 47 dansvoorstellingen op ons programma. Daarvan waren er slechts 4 uitverkocht.”

— **Parktheater Eindhoven**

“Alle voorstellingen die jullie samen met nationaal ballet gemaakt hebben zijn pareltjes. Mijn zoon houdt van hiphop en ik van ballet en dit is het ideale uitje. Ontzettend genoten en onder de indruk. Bedankt!”

— **Een bezoeker aan Dorian**

“Eigenlijk zijn er geen woorden voor deze voorstelling, ik zag het zondag in Rotterdam en ben er nog steeds een beetje stil van.”

— **Een bezoeker aan Dorian**

**Dorian kreeg volop aandacht in de media. De recensies waren lovend.**

“Op zeldzaam knappe wijze vertaalt Dorian literatuur in dans.”

— **Theaterkrant**

★★★★ — **in NRC**

“Componist Joey Roukens is verhalenverteller pur sang in alle mogelijke sferen en tempi. [...] De compositie is een amalgaam van muziekstijlen dat aan een stuk door verrast.”

## Watch

— [The making of Dorian](#)

— [Teaser](#)

— [Trailer](#)

## Nominatie Zwaan

De hoge kwaliteit van de voorstelling bleek ook uit de nominatie van ISH'er Liam McCall voor De Zwaan voor meest indrukwekkende dansprestatie, de meest prestigieuze dansprijs van Nederland.

### — De jury over Liam:

“Met een indrukwekkende mix van vloeiend uitgevoerde b-boy tricks, poëtische vertelkracht en eigen charme kleurt Liam McCall volgens de jury zijn rol als de manipulatieve Henry in Dorian (...). Liam McCall bewijst zich als gezichtsbepalende danser binnen een generatie die met gemak door alle stijlen heen beweegt.”





★★★★★ “Dorian levert groots commentaar in een overweldigende versmelting van dans, muziek, videokunst en scenografie”  
— De Volkskrant

# KNOCK-OUT

Na de zomer ging de de hitvoorstelling **Knock-Out** als derde grotezaalproductie op toer. De coproductie met Jakop Ahlbom Company speelde van oktober t/m december 2023 voor het derde seizoen op een rij door heel Nederland en was zelfs in Parijs te zien. De marketingcampagne voor deze reisetournee werd herzien om opnieuw een nieuwe doelgroep voor de voorstelling te interesseren. De voorstelling kreeg in juni landelijke aandacht in landelijke dagbladen, in het programma *Jinek* en in het televisieprogramma *Waarom gaan we niet vaker?* van Peter Pannenkoek – die zich vervolgens als ambassadeur van de voorstelling inzette door de podcast commercial in te spreken. Dat wierp zijn vruchten af: voor de 23 voorstellingen die we speelden, verkochten wij 10040 kaarten en realiseerden we een zaalbezetting van gemiddeld 57% voor de hele tournee. Dat was een groei ten opzichte van de tour in 2022. Wederom waren de reacties vanuit het publiek zeer enthousiast.

“Het is een ode aan de actiefilm, van Tarantino via *The Matrix* tot Bruce Lee. Ik zag na afloop veel pubers uitzinnig de zaal uitlopen. Terwijl die wezens normaal alleen geïnteresseerd opkijken als je zegt ‘we gaan een weekendje weg, je hebt het huis voor jezelf’.”

— Peter Pannenkoek over **Knock-Out**

“Wat ben ik waanzinnig geëntertind door deze toppers. Wat een onvoorstelbaar hoog niveau!”

— Een bezoeker aan **Knock-Out**



## Watch

— [Video Peter Pannenkoek](#)

— [Trailer](#)



# OVERIGE PROJECTEN

ISH realiseerde in 2023 ook een aantal eenmalige en kleinschalige projecten. Een hoogtepunt van 2023 was de uitvoering van 25 min uit de productie **Elements of Freestyle** tijdens de Nederlandse Dansdagen. Dit spectaculaire werk met

skaters, freerunners, BMX en freestyle basketball stond in het programma *Masterpieces*, samen met werken van Het Nationale Ballet, Nederland Dans Theater en Introdans. Ook was de dynamische, theatrale voorstelling **ISH-terious** drie keer te zien in Amsterdam en Apeldoorn. In deze voorstelling wordt er volop geïmproviseerd. Alles komt samen in het moment, waardoor de show voortdurend verrassende wendingen neemt.



## Vorbereitung vorstellungen 2024

In november en december startte ISH met de repetities en voorbereidingen voor de grotezaalvoorstelling **Rhythm & Flow**, die in januari 2024 in première ging. Daarnaast deed ISH samen met Metropole Orkest, ZO! Gospel Choir en Zeezout met succes een pitch voor het programma van de opening van **Amsterdam 750**. De vier partijen organiseren een Openingsconcert om de start van het jubileumjaar te markeren. Vele muzikale gasten zijn bij het concert te gast dat op 27 oktober 2024 in de Ziggo Dome plaatsvindt. Daarnaast trof ISH voorbereidingen voor de internationale tour van **Elements of Freestyle**. Voor de internationale verkoop startte ISH een samenwerking met het gerenommeerde boekingsbureau Aurora Nova. Dit heeft ertoe geleid dat de voorstelling in 2024 in zowel Hongkong als Shanghai te zien is.





## 2. TALENT

ISH Talent is een nieuwe pijler van onze activiteiten waarmee ISH nieuwe makers in de hiphop ondersteunt bij hun professionele zoektocht en de ontwikkeling van hun skills.

In 2023 waren **Nedda Sou** en **Dietrich Pott** als nieuwe makers aan ISH verbonden en ging hun kleinezaalvoorstelling op tour. Daarnaast waren **Tamara Robledo Oud**, **Lars de Vos** en het collectief **SERIÓÓS** als nieuwe makers geselecteerd om deel te nemen aan **ISH Open Nights**, ons talentontwikkelingsprogramma voor korte choreografieën.

# SEARCHING FOR THE ISM

— van Nedda Sou



De avondvullende krump-voorstelling **Searching for the ISM** van Nedda Sou kwam in 2022 voort uit een korter stuk dat zij een jaar eerder voor ISH Open Nights maakte. In 2023 werd deze productie op twee verschillende momenten hernomen: in januari als onderdeel van Summer Dance

Festival / Winter Edition in Paradiso en vervolgens in mei voor een korte tournee door Nederland. Vooral de uitvoering in het uitverkochte Paradiso was een succes, maar ook in Rotterdam en Arnhem kwam een jong publiek op de voorstelling af.

# KOEJAKE

— van Dietrich Pott

Danser en choreograaf Dietrich Pott, beter bekend als Bboy Dietje, startte in 2022 met zijn tweejarig nieuwe makerstraject bij ISH. Inde zomer 2023 maakte hij de voorstelling **Koejake**, waarin het verhaal wordt verteld van een man die de Surinaamse natuur beschermt. In de voorstelling implementeerde hij zijn dansstijl Afro-Breakdance, het resultaat van zijn onderzoek naar Afrikaanse en Surinaamse traditionele dansvormen in een mix met breakdance. De voorstelling speelde met veel succes in theater On Stage in Paramaribo en bereikte een groot publiek van alle leeftijden. Ook verzorgde Dietje educatieve activiteiten rondom de

voorstelling in samenwerking met scholen. Tijdens zijn verblijf in Suriname voltooidde Dietje zijn onderzoeksreis naar de Surinaamse binnenlanden, ter voorbereiding van zijn kleinezaalproductie Kromanti in 2024.

“Toen ik in Suriname was, kreeg ik meer inzicht in de actuele situatie in Suriname en de afname van het leefgebied van de oorspronkelijke bewoners. Dit werd mijn inspiratiebron voor de voorstelling en besloot ik mij te focussen op het thema natuurbescherming.”

— Dietrich Pott over Koejake



**“Zonder dat het obligaats of uitleggerig wordt, vertelt Fuerza een persoonlijk verhaal over dans, in de taal van dans. Prachtig.”  
— De Theaterkrant**



KALEIDOSCOPE — LARS DE VOS

# ISH OPEN NIGHTS

Het talentontwikkelingsprogramma **ISH Open Nights** kreeg in 2023 een vervolg. Maar liefst 15 performers dienden een idee in voor het ontwikkelen van een korte eigen choreografie. Nieuwe makers Tamara Robledo Oud, Lars de Vos en het collectief **SERIÓÓS** werden geselecteerd en zorgden samen voor een veelzijdig programma. De makers werden uitgenodigd een bestaand idee te ontwikkelen in een korte, professionele theatervoorstelling en zijn hier bijzonder goed in geslaagd. In **DIEP** onderzochten de drie vrouwen van **SERIÓÓS** in zowel tekst en beweging als bij zichzelf en elkaar het thema diepte. Fuerza van Tamara Robledo Oud was een verhaal over herconnecten met en oproepen van innerlijke kracht. In **Kaleidoscope** nam Lars de Vos het publiek mee in de zoektocht naar het maken van de juiste keuzes. De voorstelling kreeg een positieve recensie in de Theaterkrant en samen met een succesvolle marketingcampagne zorgde dit ervoor dat de voorstellingen in Meervaart, Zuidplein en LUX Nijmegen vrijwel uitverkochten. De samenwerkingen vormden de basis om eind 2023 met succes voor **SERIÓÓS** een aanvraag in te dienen bij het Urban Arts Talent programma bij het Fonds Cultuurparticipatie en om Lars de Vos uit te nodigen als choreograaf voor het Next Steps programma in 2024, een talentontwikkelingsprogramma in samenwerking met Het Nationale Ballet.

## Overige initiatieven

In het kader van ISH Talent steunde ISH ook een reeks andere initiatieven. Met aanvullende financiering van het Fonds Podiumkunsten gaf ISH zeven nieuwe makers de opdracht om onderzoek te doen naar de ideeën die zij hadden ingediend voor ISH Open Nights. Hoewel zij niet geselecteerd werden als maker voor ISH Open Nights, konden zij met deze steun toch aan de slag met het ontwikkelen van hun ideeën. De makers presenteerden de resultaten van hun onderzoek in onze eigen studio tijdens het ISH Open Podium.

“De zoektocht naar diepere gronden levert een aaneenschakeling op van prikkelende teksten, speelse moves en aanstekelijke groepsprocessen.”

— De Theaterkrant over DIEP

“Zowel in solo's als in groepswork dansen de b-boys alsof het menens is. Hun combinaties van popping, locking en floorwork zorgen – samen met gelijke lichteffecten – voor een dynamische afsluiter.”

— De Theaterkrant

## Watch

— [Teaser](#)

— [Trailer](#)

— [Interviews makers](#)



DIEP — SERIÓÓS

# 3. ISH ACADEMY

In 2023 gingen wij van start met de ISH Academy, mogelijk gemaakt door meerjarige financiële ondersteuning vanuit de ELJA Foundation. Dit programma richt zich op kinderen en jongeren tussen 6-18 jaar met als doel om hen te inspireren om hun talenten te op het gebied hiphop dans en urban sports te ontwikkelen.



De ISH Academy bestond in 2023 uit lessen in onze eigen studio, het talenten-traject Young ISH en educatieve activiteiten op scholen. In heel rap tempo werd er een inhoudelijk sterk en nieuw lesprogramma ontwikkeld, een groot team aan docenten opgebouwd en een vaste groep deelnemers uit heel Amsterdam en daarbuiten geworven.

De ISH Academy is geen standaard dansschool, maar bestaat uit talentontwikkelingsprogramma's waarbij de ISH *way of life* centraal staat. Bij ISH leren deelnemers altijd meerdere dansstijlen en krijgen zij les in meerdere disciplines uit de urban arts en urban sports. Er is voor jongeren veel ruimte om hun eigen creativiteit te ontdekken en om zelf te maken. De ISH Academy is een plek waar zij gelijkgestemden ontmoeten, waar zij jezelf kunnen zijn en waar zij zich ontwikkelen door vallen en opstaan. De eerste lessen in Studio ISH voor de leeftijden 6-12 en 12-18 jaar gingen in mei 2023 van start en liepen door tot het eind van het jaar.

## Werving

Voor de werving van deelnemers ontwikkelde ISH verschillende promotionele materialen zoals een trailer, vlaggen, flyers, posters, docentenkleding en werd de website ingericht met een inschrijfformulier. Daarnaast werden er advertenties uitgezet op Kidsproof, Go Kids, werden er poster-rondes op scholen ingezet en verschenen er artikelen in de media. In mei en juni organiseerde ISH verschillende Open Dagen om kinderen en hun ouders te laten kennismaken met het aanbod van de ISH Academy en gaven er docenten op verschillende plekken demo's. De ISH Academy genereerde een enorme zichtbaarheid door de deelname van leerlingen aan het televisieprogramma Kerstmuziekgala. Dit alles heeft ertoe geleid dat ISH in 2023 een groeiend aantal kinderen en jongeren aan de ISH Academy wist te binden. De programma's van ISH Academy konden uiteindelijk rekenen op bijna **4.000** deelnemers.

## Liever Samen Dan Alleen — Young ISH

In het najaar startte het talentenprogramma Young ISH met de eerste groep jongeren in de leeftijd van 12-18 jaar. Bij dit programma krijgen getalenteerde jongeren de mogelijkheid om te trainen met gelijkgestemden en werken zij samen toe naar een voorstelling. ISH-professionals gingen met de

deelnemers aan de slag om aan hun skills te werken en hen als performer te laten groeien. In december presenteerde de groep twee eindvoorstellingen **Liever Samen Dan Alleen** in Broedplaats De Vlucht voor twee volle zalen.

## Samenwerkingen en educatie

De tweede helft van het jaar bouwde ISH ook een breed netwerk van instellingen, waaronder scholen, podia en andere potentiële partners. Via deze instellingen kon ISH grote hoeveelheden jonge mensen bereiken en het aanbod verspreiden. We werkten onder andere samen met de vooropleiding **5 O'clock** van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten en **de Meervaart**. Vanuit ISH Academy vonden er ook vele workshops plaats op scholen, zowel rondom de voorstellingen Dorian en Knock-Out als losse workshops en lessenreeksen.

## Watch

- [Trailer lessen ISH Academy](#)
- [Interview Giada, deelnemer](#)
- [Interview Philan, deelnemer](#)



# 4. ISH COMMUNITY



Via de pijler ISH Community draagt ISH op verschillende manieren bij aan het versterken van de (inter)nationale hiphop community. Dit doet ISH door middel van het organiseren van het Open Podium, de ISH Jams en Coffee Catch-Ups. Daarnaast stelt ISH de studio aan performers en realiseert ISH het internationale battle event Masters Of Movement.





### Open Podium

In 2023 startte ISH met het Open Podium, dat voor het eerst met succes plaatsvond in november. Het programma geeft makers uit de hiphop een kans om in een laagdrempelige, informele setting ideeën te presenteren aan collega's en deze uit te proberen voor publiek. Voor de eerste editie waren meteen ruim voldoende aanmeldingen voor een avondvullend programma. Een gemixt publiek van nieuwsgierigen uit de omgeving en relaties van de makers bezochten de uitverkochte avond.

### ISH Jams

In 2023 vonden er twee jams plaats in de studio van Podium Lely waar ISH-performers en dansers onder begeleiding van een DJ samenkomen om te trainen, dansen en te battelen. In 2024 wordt een vervolg gemaakt met dit programma.

### Coffee Catch-Ups

In 2023 begon ISH met Coffee Catch-Ups, waarbij geïnteresseerden zich konden melden om op laagdrempelige wijze kennis te maken met de artistiek leider en de directeur van ISH. Het programma had een goede start in 2023 en wordt in 2024 weer hervat.

### Gebruik studio

Als onderdeel van ISH Community verstrekt ISH de studio in Podium Lely gratis aan verwante makers en performers om aan hun eigen producties te werken en om lessen aan hun communities te geven. In 2023 is de studio in Podium Lely onder andere gebruikt door Herrold Anakotta voor het geven van popping lessen.

### Vorbereidingen Masters of Movement

Masters of Movement is een community evenement met battles op het gebied van breaking, freestyle voetbal en freerunning. De eerste editie vond plaats in 2022 en de tweede begin januari 2024 bij freerunning-studio VROG in het centrum van Amsterdam. De voorbereidingen voor dit evenement vonden eind 2023 plaats.

### Watch

— [ISH Jam](#)



MASTERS OF MOVEMENT



JAMS

# 4. MARKETING EN COMMUNICATIE

In het kader van de professionalisering van de organisatie werden in 2022 strategische plannen opgeleverd voor de marketing, communicatie en publiekswerving. In februari 2023 lanceerde ISH een nieuwe merkidentiteit met een nieuwe website en huisstijl ontwikkeld door Studio Tomis.

Voor de merkidentiteit richtte Studio TOMIS zich op de diversiteit en eigenzinnigheid van het collectief, met de slogan: ISH brengt de straat naar het theater. Met de woorden Dance, Live, Love, Play, Think, Try, Make doet ISH een oproep aan publiek en collectief om met ISH te dansen, te leven, lief te hebben, te spelen, te denken, uit te proberen en te maken.



'ISH is een identiteit op zichzelf: een inspirerende cultuur vol uiteenlopende talenten uit verschillende straatdisciplines. De grafische laag geeft het collectief een herkenbaar en krachtig geluid, maar het is ook een podium voor de verrassende combinaties, inspirerende verhalen en creatieve explosies. Die willen we juist laten zien, zodat het anderen kan inspireren. De grafische laag fungeert als een omlijsting hiervan. Net als het streepje voor de naam: vrij in te vullen en altijd in beweging.'

— Judith Gerritsen, Creative Director van Studio TOMIS.

## Ontwikkeling materialen

FTBLL was de laatste marketingcampagne die werd ontwikkeld in de oude huisstijl. Vanaf februari 2023 ging ISH over op de nieuwe huisstijl en werd er een pallet aan materialen in nieuwe huisstijl ontwikkeld, zoals campagnematerialen voor voorstellingen en de ISH Academy, social media content, video's, bewegwijzering, kantoorartikelen en merchandising. Op deze manier werd er een stevige basis gelegd voor het merk ISH en werd het vanuit hier verder uitgebouwd.

## Subbrands

Met de opening van onze nieuwe studio zijn er in 2023 veel nieuwe activiteiten bijgekomen op het gebied van educatie, talentontwikkeling en community. In onze marketingstrategie hebben we er daarom voor gekozen om de activiteiten binnen

deze drie pijlers onder de subbrands ISH Academy, ISH Talent en ISH Community te plaatsen. Elk van de subbrands heeft een eigen strategie, eigen doelgroepen en een eigen stijl om te communiceren. Met deze aanpak zorgen we ervoor dat we de juiste mensen bereiken met de juiste communicatie, en voorkomen we zoveel mogelijk dat de verschillende activiteiten elkaar in de weg gaan zitten.

## Groei online kanalen

Naast het neerzetten van succesvolle campagnes voor voorstellingen, maakte ISH een groei door op haar online kanalen. Vooral Instagram, een belangrijk kanaal voor ISH, groeide van 3.500 naar circa 6.000 volgers. Ook ging ISH in de tweede helft van 2023 aan de slag met een nieuwe contentstrategie voor social media, waarvan het delen van meer videocontent, zoals interviews met makers en performers en kijkjes achter de schermen, onderdeel was. Daarnaast werd er geïnvesteerd in fotografie van alle activiteiten, hetgeen zorgde voor een groter bereik op social media.

## Watch

— Nieuwe merkidentiteit





ELEMENTS OF FREESTYLE

## 5. POSITIE IN HET VELD

ISH heeft een unieke positie in het veld en is het grootste gezelschap dat hiphop voorstellingen maakt. ISH is een veelgevraagde samenwerkingspartner en zoekt zelf ook graag partnerships op met gezelschappen en theaters uit de meer traditionele podiumkunsten.

Dit geldt voor zowel producerende instellingen als onder andere **Het Nationale Ballet**, **Jakop Ahlbom Company** en het **Metropole Orkest** als voor theaters zoals **Meervaart** en **Carré**. Vooral de Meervaart neemt voor ISH een bijzondere plek in. Sinds de oprichting is ISH kind aan huis en sinds 2021 officieel huisgezelschap. De samenwerking met de Meervaart vinden plaats op het gebied van productie en programmering, educatie en community.

Behalve de voorstellingsactiviteiten spant de organisatie zich in om kansen en ruimte te creëren voor nieuwe generaties makers en performers en biedt ISH ruimte aan kinderen en jongeren om zich te ontwikkelen. Wij vinden het belangrijk hen te inspireren door middel van rolmodellen en programma's die aansluiten bij hun leefwereld. De ISH Academy is een belangrijke stap in de ontwikkeling van een talentontwikkelingsketen. Dit begint bij de leeftijd van 6 jaar, als kinderen voor het eerst bij ons binnenkomen, tot nieuwe makers van eind 20 of begin 30 jaar, die de stap naar het professionele makerschap willen maken.

Een belangrijke ontwikkeling voor ISH was dat wij in 2023 na jaren zoeken eindelijk weer onze eigen studio konden betrekken. Op 23 juni werd deze nieuwe locatie, genaamd Podium Lely, feestelijk geopend door Touria Meliani, wethouder Kunst en

Cultuur van de gemeente Amsterdam. Vanuit deze locatie zal ISH de komende jaren werken aan de vormgeving van de programma's ISH Dance, ISH Academy, ISH Community en ISH Talent. De studio is gelegen direct naast Station Lelylaan en naast Broedplaats De Lely, waar het kantoor van ISH ook is gevestigd. In het pand is ook **Circus Lab** Amsterdam gevestigd, een organisatie die zowel actief is in het 'sociaal circus' als in talentontwikkeling en die daarmee een nauwe samenwerkingspartner voor ISH vormt. In 2023 kregen ISH en Circus Lab te horen dat de gemeente het zogenaamde 'Gymzalengebouw' heeft opgenomen in het Strategisch Huisvestingsplan Cultuur 2024-2027. Samen nemen zij samen deel aan de gesprekken over de herontwikkeling van het pand.

In 2023 gaf ISH samen met het Cultuurfonds voor de derde en laatste keer invulling aan het **W-ISH Fonds** – een fonds ter ondersteuning van de urban arts en urban sports. Dit fonds keert jaarlijks bedragen van maximaal 5.000 euro uit aan jonge makers. In 2023 ontvingen **Cheroney Pelupessy**, **Ali Zanad**, **Vanildo Varela**, **Guido van Moorselaar** en **Jop Vermeesch** ondersteuning vanuit het W-ISH Fonds.

### Watch

— [Opening Podium Lely](#)



## 6. PERSONEEL EN ORGANISATIE

ISH heeft in 2023 opnieuw grote stappen gemaakt in de verdere ontwikkeling van de organisatie.

### Eigen studio in Podium Lely

Een belangrijke stap was de realisatie van een eigen studio in Podium Lely in Nieuw-West. Podium Lely ligt naast de kantoren van ISH en de fysieke nabijheid van kantoren en repetitieruimte hebben in 2023 een boost gegeven aan het gezelschapsgevoel van ISH en aan de mogelijkheden om in gezamenlijkheid met de performersgroep rondom ISH activiteiten te ontplooiën.

### Personele organisatie

De personele organisatie werd in 2023 verder versterkt. De aanstelling van een hoofd educatie- en community en een hoofd marketing, twee rollen die eerder niet in deze vorm bestonden, gaven een sterke impuls aan de organisatie. Het zorgde voor de vorming van formele teams op het gebied van productie, marketing en educatie & community. Met de hoofden van de teams en de directie werd ook een Management Team structuur ingericht. Daarnaast begonnen wij dit jaar ook weer met aanbieden van stagetrajecten op het gebied van marketing en productie. In 2023 liepen uiteindelijk drie studenten voor een langere periode stage bij ISH, waarvan bij een persoon de stage werd omgezet in een tijdelijk arbeidscontract.

### HR Traject

Het ISH team begon in 2023 aan een HR-traject om de sociale cohesie tussen kantoor en werkvloer te ontwikkelen en om onderwerpen diversiteit en inclusie te bespreken. Onder leiding van bureau Socratisch vond in de eerste helft van 2023 met performers, kantoormedewerkers en Raad van Toezicht de training Van Micro-agressie naar Micro-revolutie plaats. In de tweede helft van 2023 startte ISH onder leiding van bureau Coaching in Cultuur een langer traject, waar ook een inclusiviteitstraining door bureau JustB onderdeel van was.

De Raad van Toezicht gaf verder vorm aan het programma Diversiteit aan de Top van de gemeente Amsterdam en Binoq Atana, door de aanstelling van een trainee in 2023. Eind 2023 werd ook een start gemaakt met de zoektocht naar nieuwe leden, die in 2024 resulteren in concrete benoemingen.



## 7. DE DRIE CODES

ISH onderschrijft en handelt naar de **Fair Practice Code**. Wij belonen strikt volgens de CAO Theater en Dans en geven de kernwaarden solidariteit, transparantie, duurzaamheid, diversiteit en vertrouwen een plek in alle aspecten van de relatie met medewerkers en zzp'ers.

Ook onderschrijft en handelt ISH naar de **Code Diversiteit & Inclusie**. ISH draagt actief zorg aan het scheppen van een veilig werkomgeving en besteedt in de wervingsprocedures bijzondere aandacht aan de wens om een diverse en inclusieve organisatie te creëren. Zoals vermeld is ISH in 2023 aan een traject begonnen gericht op sociale cohesie binnen de organisatie, met speciale aandacht en trainingen op het gebied van diversiteit, inclusie en gelijkheid voor alle kantoormedewerkers, alle creatieve medewerkers en directie, bestuur en raad van toezicht.

ISH heeft een reglement waarin alle medewerkers van ISH kunnen vinden wat hun rechten en plichten zijn met betrekking tot beloning, arbeidsverhoudingen, veiligheid en gezondheid en vrijkaarten. Ook zijn er gedragsregels met betrekking tot het voorkomen van ongewenst gedrag. Stichting ISH heeft een onafhankelijke externe vertrouwenspersoon die deze functie als hoofdtaak vervult. Dit is Adviespraktijk David & Van Wezel. Eventuele klachten worden behandeld door de externe vertrouwenscommissie van werkgeversvereniging NAPK.

Ook onderschrijft ISH de codes van de **Governance Code Cultuur**. ISH wordt geleid door directeur-bestuurder Jerry Remkes, die samen met oprichter en artistiek leider Marco Gerris en een team van toegewijde professionals vormgeeft aan de opdracht van ISH.

Sinds 1 januari 2019 is het toezicht van ISH georganiseerd via een Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht van ISH bestaat uit vier leden met expertise op een uiteenlopende gebieden waaronder bestuur, recht, financiën en artistieke zaken. De statutaire benoemingstermijn van leden van de Raad van Toezicht is vier jaar. De Raad van Toezicht bestond in 2023 uit voorzitter Basten Kolthof, penningmeester G.J. Smeenk, Mareille Labohm en Anne Martine de Jong.

# 8. FINANCIËN

Het jaar 2023 is volgens verwachting verlopen.

ISH realiseerde in 2023 een tekort van 264.273 euro, maar had doelbewust hiertoe in voorgaande jaren voldoende bestemmingsreserves opgebouwd om dit begrote tekort te kunnen financieren.

Het negatieve resultaat was dus gepland en van tevoren financieel ook afgedekt; de financiële positie van ISH bleef daarmee ruimschoots stabiel.

De omzet nam in 2023 toe van 1.895.068 euro in 2022 naar 2.397.394 euro in 2023; de lasten stegen van 1.924.969 euro in 2022 naar 2.671.450 euro in 2023. Ter dekking van het tekort van 264.273 euro is een bedrag van 115.464 euro aan het bestemmingsfonds FPK en werd het restant van 148.809 onttrokken aan de bestemmingsreserves.

Gezien de onzekerheid die iedere vier jaar voortkomt uit de besluitvormingsprocessen rondom de vierjarige cultuursubsidies, werd er belang aan gehecht om ook bij de hogere

gerealiseerde omzet de norm van 15% eigen vermogen aan te houden. De algemeen reserve werd daarom verhoogd met 70.584 euro. Vooruitlopend op het 25-jarig jubileum in 2025 werd tot slot een specifiek bestemmingsreserve 'jubileum' van 50.000 euro aangelegd, om de viering vorm te kunnen geven.

Ten opzichte van 2022 stegen de kortlopende schulden op de balans van ISH aanzienlijk (van 259.423 euro naar 603.203 euro). Dit beïnvloedt een aantal van de ratio's. Het liquiditeitsratio (vlottende activa / kortlopende schulden) daalde daardoor van 6,36 naar 2,53 en het solvabiliteitsratio (eigen vermogen / totaal passiva) daalde van 0,73 naar 0,61. Ons weerstandsvermogen (eigen vermogen / totale baten) is 39%

en is daarmee iets gedaald ten opzichte van 2022 (64%), maar blijft volgens de zogenaamde haringmaat nog altijd gecategoriseerd als 'laag risico'. Met de uitbouw van het algemeen reserve naar een bedrag van 359.609 euro behouden we bovendien voldoende veiligheidsmarge om tegenvallers op te kunnen vangen.

De eigen inkomstenquote steeg in 2023 verder naar 51 procent (ten opzichte van 38 procent over 2022) en overtreft hiermee het niveau van de oorspronkelijke begroting van het Fonds Podiumkunsten (39 procent).

Voor 2024 stelde de raad van toezicht en directie van ISH in november 2023 een ambitieus activiteitenplan vast en een bijbehorende begroting. De reserves die

door het uitstellen van activiteiten in 2021 en 2022 ten gevolge van de pandemie werden opgebouwd stellen ISH in staat om in 2024 – net als in 2023 – alsnog de activiteiten te realiseren die eerder geen doorgang konden vinden. Het totaal aan activiteiten bedraagt daarmee in 2024 meer dan normaal binnen de jaarbegroting zou passen en de begroting 2024 gaat derhalve uit van een tekort van 534.055 euro, te onttrekken aan de opgebouwde reserves en het bestemmingsfonds. Ook na het begrote tekort in 2024 zal ISH echter nog altijd een eigen vermogen ter hoogte van 15% van de jaaromzet blijven behouden en het begrote tekort in 2024 beperkt daarmee geenszins de wijze waarop ISH in 2025-2028 de geplande activiteiten kan uitvoeren.

## 2. EXPLOITATIEREKENING OVER 2023

Bedragen in €

### BATEN

Totaal Eigen Inkomsten	1.229.800
Totaal Publieke Subsidies en Bijdrage	1.167.594
<b>TOTALE BATEN</b>	<b>2.397.394</b>

### LASTEN

Totale beheerslasten	437.479
Totale activiteitenlasten	2.233.971
<b>TOTALE LASTEN</b>	<b>2.671.450</b>

Saldo rentebaten/ lasten	11.890
<b>Exploitatieresultaat</b>	<b>-264.273</b>

### Resultaatbestemming

Algemene reserve	70.584
Bestemmingsreserves	-219.393
Bestemmingsfonds FPK	-115.464
<b>Totaal resultaatbestemming</b>	<b>-264.273</b>

## 1. BALANS PER 31 DECEMBER 2023

Bedragen in €

### ACTIVA

Totaal vaste activa	21.218
Totaal vlottende activa	1.527.417
<b>TOTAAL ACTIVA</b>	<b>1.548.634</b>

### PASSIVA

Algemene reserve	359.609
Bestemmingsreserves	549.098
Bestemmingsfondsen	36.725
<b>Totaal eigen vermogen</b>	<b>945.432</b>
Langlopende schulden	
Kortlopende schulden	603.203
<b>TOTAAL PASSIVA</b>	<b>1.548.634</b>



# 9. TOEKOMST

De algemene risico's zoals die een jaar geleden nog speelden als gevolg van de pandemie zijn inmiddels uit het zicht verdwenen.

Zelfs de arbeidsmarkt is langzaam aan het stabiliseren. De conflicten aan de randen van Europa, in Ukraine en Israël, zorgen nog altijd voor onrust en onzekerheid. De uitwerking van verdere escalatie kan moeilijk voorspeld worden en vooral in Europa blijft dit markten en economieën beïnvloeden, bijvoorbeeld met onverwachte stijgingen van de inflatie en rente.

In Nederland zelf is de verandering in het politieke klimaat de voornaamste bron van onrust voor de sector. Met de afschaffing van cultuursubsidies als concreet onderdeel van het partijprogramma van de PVV zijn toekomstige bezuinigingen op de sector door de overheid een reële mogelijkheid geworden. Hoewel de financiering van het cultuurbestel in de wet is opgenomen en een aantal coalitiepartners al te radicale hervormingen niet steunt, is het duidelijk dat er weinig positieve ontwikkelingen voor de sector te verwachten zijn. Prioriteiten voor de sector, zoals de toekenning van extra

middelen door de overheid om de CAO van de cultuursector op niveau te krijgen met vergelijkbare deelsectoren in de Nederlandse economie zoals zorg en welzijn, lijken op dit moment geen haalbare kaart.

Los van deze algemene ontwikkelingen staat ISH Dance Collective, net als alle andere culturele instellingen, aan de vooravond van een nieuwe subsidieronde voor de periode 2025-2028. Hoewel het gezelschap de afgelopen jaren positieve resultaten heeft gerealiseerd, zijn er nooit garanties. Binnen Amsterdam verhuist het gezelschap bovendien, samen met de meeste andere instellingen uit de Amsterdamse Basisinfrastructuur Cultuur, van de gemeente naar het Amsterdams Fonds voor de Kunsten. Hierdoor schrijft ISH zich niet langer in op één specifieke functie, maar bevindt het zich opnieuw in een breed competitief veld met vele andere dansinstellingen. Tot de uitslagen in juli en augustus bekend worden, verkeert

ISH in onzekerheid over de continuïteit van het bestaan.

In het jaar 2024 vindt een intensivering van de activiteiten plaats. Dit wordt weer-spiegeld in de begroting. De Raad van Toezicht stelde in november 2023 voor het jaar 2024 de volgende begroting vast:

<b>Totaal baten</b>	<b>€ 2.270.577</b>
Eigen inkomsten	€ 1.129.250
Subsidies	€ 1.141.327
<b>Totaal lasten</b>	<b>€ 2.804.632</b>
Beheerslasten	€ 469.709
Activiteitenlasten	€ 2.334.923
<b>Exploitatieresultaat</b>	<b>- € 534.055</b>

Het exploitatieresultaat wordt naar verwachting verdeeld tussen het bestemmingsfonds Fonds Podiumkunsten (36.725 euro) en de bestemmingsreserves (497.330 euro).



**Jerry Remkes**

Directeur-bestuurder

# ISH



ELEMENTS OF FREESTYLE

## Fotocredits

- **Michel Schnater** cover, pag. 2, 3, 4, 6, 7, 9 (links, midden boven), 10, 11 (links), 12, 13, 15, 16, 17, 20, 21, 22
- **Sjoerd Derine** pag. 5
- **Suzie Hagens** pag. 8
- **Fotografie i.o.v Making Waves voor Amsterdam 750** pag. 9 (midden onder)
- **Dominik Wagner** pag. 9 (rechts), 25
- **Anna van Kooij** pag. 14
- **Studio Tomis** pag. 18, 19

## ISH

Schipluidenlaan 12e  
1062 HE Amsterdam  
+31 (0)20 468 5422  
[ish.dance](http://ish.dance)

ISH DANCE COLLECTIVE

